

Coroll. 6.

499. Cum autem sit $\frac{dy^3}{ds^2} = dy - \frac{dx^2 dy}{ds^2}$ ob $ds^2 = dx^2 + dy^2$, erit resistentia, quam curuae portio MAN perpetitur $= 2v y - 2v \int \frac{dx^2 dy}{ds^2}$. Excessus ergo resistentiae ordinatae MN super resistentiam arcus MAN erit $= 2v \int \frac{dx^2 dy}{ds^2}$.

Coroll. 7.

500. Si ergo sola figura MAN curua MAN in qua nonusquam sit $dy = 0$ et recta MN terminata eadem celeritate tum secundum directionem PC, tum secundum contrariam PR moueatur, erit resistentia in priore casu ad resistentiam in posteriore vt $y - \int \frac{dx^2 dy}{ds^2}$ ad y . Priore scilicet casu curua MAN, posteriore vero recta MN resistentiae exponitur.

Scholion.

501. Quoniam formula, qua resistentia arcus MAN exprimitur $2v \int \frac{dy^3}{ds^2}$ generaliter integrari nequit, ipsa resistentia quantitatibus finitis exhiberi non potest, ac manifestum est, resistentiam a mutua positione singulorum elementorum pendere. Quamobrem expediet ad specialiora descendere, atque datas curuas considerare, pro quibus valor ipsius $\int \frac{dy^3}{ds^2}$ assignari queat: ex his enim facilis colligi poterit, cuiusmodi curuae minorem maiorem resistentiam patiantur. Hoc scilicet modo animus lectoris praeparabitur ad curuas, quae vel inter omnes, vel inter eas, quae certa quadam proprietate sint praeditae, minimam patiantur resistentiam, cognoscendas; cuiusmodi curuas deinceps sum inuestigaturus.

F f

Exempl.

Exemplum 1.

Tab. XXIII. fig. 2. 502. Sit figura seu eius saltem pars anterior EAF, quae resistentiam sentit, triangulum isosceles, quod secundum directionem diametri AB cuspide A antrorsum versa in aqua progrediatur celeritate debita altitudini v : incide directio resistentiae in rectam AB, eius vero quantitas ita ex generali solutione definietur. Positis $AB = a$, $BE = BF = b$, et vt ante: $AP = x^*$; $PM = PN = y$, erit $a : b = x : y$, vnde fit $y = \frac{bx}{a}$; $dy = \frac{b^2 dx}{a}$; et $ds = \frac{dx}{a} \sqrt{a^2 + b^2}$. Ex his fient $\frac{dy^3}{ds^2} = \frac{b^3 dx}{a(a^2 + b^2)}$, atque integrando $\int \frac{dy^3}{ds^2} = \frac{b^3 x}{a(a^2 + b^2)}$ quamobrem resistentia, quam pars MAN patietur, erit $= \frac{2b^3 xv}{a(a^2 + b^2)}$ atque posito $x = a$, habebitur resistentia desiderata, quam triangulum totum EAF suffert $= \frac{2b^3 v}{a^2 + b^2}$.

Coroll. 1.

503. Resistentia ergo, quam sentit angulus EAF erit ad resistentiam basis EF eadem celeritate et in eadem directione in aqua motae vt b^3 ad $a^2 + b^2$, hoc est vt BE^2 ad AE^2 .

Coroll. 2.

504. Perspicuum igitur est resistentiam trianguli EAF in aqua vertice A antrorsum verso se habere ad resistentiam, quam idem triangulum base EF antrorsum versa patitur in duplicata ratione sinus anguli BAE ad sumum totum.

Coroll. 3.

505. Quo minor igitur seu acutior fuerit angulus EAF

DE RESIST. QVAM FIG. PL. IN AQUAM OT. PAT. 227

EAF manente basi EF eadem, eo minor erit resistentia, quam triangulum vertice A antrorsum verso in aqua sentiet.

Coroll. 4.

506. Figura plana igitur super eadem basi EF constituta, quae minimam patietur resistentiam, erit triangulum infinite magnum, cuius vertex A in infinitum abitur: talis quippe trianguli resistentia est nulla.

Exemplum 2.

507. Sit curua M A N parabola, cuiusuis ordinis, Tab. XXIII.
fig. 1.
siue continua, siue ex aequalibus eiusdem parabolae ramis A M et A N composita, quae celeritate altitudini \underline{v} debita indirectione A C moueatur in aqua, ita vt sit $y = \frac{x^m}{a^{m-1}}$.

Resistentiae directio, quam portio M A N patietur, incidet vtique in directionem diametri A P, quantitas vero ex

aequatione $y = \frac{x^m}{a^{m-1}}$ ita definietur. Cum sit $dy =$

$$\frac{mx^{m-1} dx}{a^{m-1}}, \text{ erit } ds^2 = dx^2 \left(1 + \frac{m^2 x^{2m-2}}{a^{2m-2}} \right) =$$

$$\frac{dx^2 (a^{2m-2} + m^2 x^{2m-2})}{a^{2m-2}} \text{ atque } \frac{dy^3}{ds^2} = \frac{m^3 x^{3m-3} dx}{a^{m-1} (a^{2m-2} + m^2 x^{2m-2})}$$

$$= dy - \frac{ma^{m-1} x^{m-1} dx}{a^{2m-2} + m^2 x^{2m-2}}. \text{ Hinc igitur oritur } \int \frac{dy^3}{ds^2} =$$

$$y - ma^{m-1} \int \frac{x^{m-1} dx}{a^{2m-2} + m^2 x^{2m-2}} = y - \int \frac{\overset{2m-2}{\frac{d}{dx} y^3}}{a^{m-1} + m^2 y^{\frac{2m-2}{m}}} dy$$

F f 2

quae

quae expressio ducta in $2v$ dabit quantitatem resistentiae. Pro parabola ergo Appolloniana quae est $m = \frac{1}{2}$, erit resistentia $= 2vy - 2v \int \frac{yydy}{aa+4yy} = 2v \int \frac{aady}{aa+4yy} = av \text{ Arc.t. } \frac{2y}{a}$. Tota ergo parabola in infinitum continuata resistentiam patitur finitam quae erit $= \frac{\pi}{2}av$, denotante π rationem diametri ad peripheriam. Pro reliquis vero casibus non admodum concinnae formulae reperiuntur, quam obrem his missis ad alias curuas considerandas pergemus.

Exemplum 3.

Tab. XXIII. 508. Si curuae in aqua horizontaliter promotae secundum directionem CA pars anterior resistentiam excipiens fuerit arcus circuli MAN, cuius radius AC sit $= a$; resistentiae directio ob partes vtrinque similes cadet in diametrum AC. Positis autem AP $= x$ et PM $= PN = y$; erit $x = a - V(a^2 - y^2)$ et $ds = \frac{ady}{\sqrt{a^2 - y^2}}$ vnde fit $\frac{dy^3}{ds^2} = dy - \frac{y^2 dy}{a^2}$, atque $\int \frac{dy^3}{ds^2} = y - \frac{y^3}{3a^2}$. Resistentia igitur quam patietur arcus MAN in directione AC erit $= 2v(y - \frac{y^3}{3a^2})$. Si ergo pars figurae anterior fuerit semicirculus integrer BAD, erit resistentia quam patietur $\frac{4av}{3}$. Quam obrem si integra figura fuerit circulus ABED, in quincunque plagam is in aqua promoueatur, semicirculus semper resistentiae erit obnoxius, atque ob omnes partes similes directio resistentiae semicirculum anteriorem bisecabit et per centrum transbit, ipsaque resistentia perpetuo erit $= \frac{4av}{3}$.

Coroll. 1.

509. Resistentia ergo semicirculi BAD se habebit ad resistentiam diametri BD eadem celeritate directe motae vt $\frac{4av}{3}$ ab $2av$ hoc est vt $2 : 3$.

Coroll. 2.

510 Si autem concipiatur triangulum ifosceles B AD eadem celeritate et in eadem directione aquae innatate , erit eius resistentia $= av$. Duplo igitur minor est resistentia trianguli BAD , quam resistentia diametri BD; atque semicirculi BAD trianguli BAD et diametri BD resistentiae se inter se habebunt vt isti numeri. $4 : 3 : 6$.

Coroll. 3.

511. Sin autem arcus indefinitus semicirculo minor MAN solus resistentiam patiatur , erit resistentia ipsius ad resistentiam chordae MN eadem celeritate contra aquam directe impingentis vt $y - \frac{y^3}{3aa}$ ad y seu vt $3aa - yy$ ad $3aa$.

Coroll. 4.

512. Si insuper triangulum ifosceles MAN in eadem directione et eadem celeritate moueatur ; erit eius resistentia $= \frac{y^3 v}{aa - av(aa - yy)}$. Quamobrem segmenti M A N , trianguli MAN et chordae MN resistentiae erunt inter se vt $\frac{6aa - 2yy}{3aa} : \frac{y^2}{a^2 - av(aa - yy)}$: 2. seu vt $6aa - 2yy : 3a^2 + 3a\sqrt{aa - yy} : 6aa$.

Coroll. 5.

513. Harum trium ergo resistentiarum maxima est quam chorda MN patitur. Resistentia vero segmenti MAN aequalis fit resistentiae trianguli MAN, si sit $\frac{av_3}{z}$, hoc est si arcus AM sit 60. graduum. Resistentiae igitur segmenti MAN erit maior quam resistentia trianguli MAN si arcus AM excedat 60 gradus; minor vero si arcus AM fuerit 60° minor.

Exemplum 4.

Tab. XXIII. 514. Sit nunc figurae planae aquae innatantis pars anterior arcus ellipticus MAN seu portio ellipsis ABED, cuius alter semiaxis AC = a ; alter BC = b , erit positis AP = x ; PM = y , CP = $a - x$, et $a^2 = (a-x)^2 + \frac{aayy}{bb}$, vnde fit $x = a - \frac{a}{b} \sqrt{bb - yy}$. Hinc igitur erit $dx = \frac{aydy}{b\sqrt{b^2 - y^2}}$ atque $ds^2 = \frac{dy^2(b^4 + (a^2 - b^2)yy)}{bb(bb - yy)}$, quamobrem habebitur $\frac{dy^3}{ds^2} = \frac{bbdy(bb - yy)}{b^4 + (aa - bb)yy} = -\frac{bbdy}{aa - bb} + \frac{aabb}{(aa - bb)(b^4 + (aa - bb)yy)}$. Ad integrationem huius formulae absoluendam duo considerandi sunt casus, alter si $a > b$, altet si $a < b$. priore enim casu resistentia a quadratura circuli, posteriore a logarithmis pendebit: Moneatur igitur primum ellipsis vertex acutior A in directione axis maioris EA in aqua, et $\int \frac{dy^3}{ds^2} = -\frac{bby}{aa - bb} + \frac{aabb}{(aa - bb)^{\frac{3}{2}}} A \text{ tang. } \frac{y\sqrt{(aa - bb)}}{bb}$; ideoque resistentia quam arcus MAN patietur erit $= \frac{2a^2b^2}{(aa - bb)}$. A tang. $\frac{y\sqrt{(aa - bb)}}{bb} - \frac{2b^2vy}{aa - bb}$. Quare si integra semiellipsis BAD constituat partem figurae anteriorem, erit resistentia

$= \frac{2a^2b^2v}{(aa-bb)^{\frac{3}{2}}}$ A tang. $\frac{\sqrt{(aa-bb)}}{b} - \frac{2b^3v}{aa-bb}$. Sit autem nunc $a < b$ seu A ellipsis vertex obtusior, erit $\int \frac{dy^3}{ds^2} = \frac{bbv}{bb-aa}$
 $- \frac{aabb}{2(bb-aa)^{\frac{3}{2}}} \left(\frac{bb+y\sqrt{bb-aa}}{bb-y\sqrt{bb-aa}} \right)$; hoc igitur casu resisten-
tia arcus MAN prodibit $= \frac{2bbvy}{bb-aa} - \frac{aabbv}{(bb-aa)^{\frac{3}{2}}}$
 $\left(\frac{bb+y\sqrt{bb-aa}}{bb-y\sqrt{bb-aa}} \right)$.

Sive autem b sit maius sive minus quam a per se-
riem infinitam erit $\int \frac{dy^3}{ds^2} = y - \frac{aay^5}{3b^4} + \frac{aa(aa-bb)y^5}{5b^8} -$
 $\frac{aa(aa-bb)^2y^7}{7b^{12}} + \frac{aa(aa-bb)^3y^9}{9b^{16}} - \frac{aa(aa-bb)^4y^{11}}{11b^{20}} + \text{etc. vni-}$
de fit resistentia quam arcus M A N patietur $= 2vy$
 $(1 - \frac{aay^2}{3b^4} + \frac{aa(aa-bb)y^4}{5b^8} - \frac{aa(aa-bb)^2y^6}{7b^{12}} + \text{etc.})$ Si igi-
tur ellipsis tota medietas BAD resistentiam patiatur, erit
resistentia $= 2bv(1 - \frac{a^2}{3bb} + \frac{a^2(aa-bb)}{5b^4} - \frac{a^2(aa-bb)^2}{7b^6} +$
 $\frac{a^2(aa-bb)^3}{9b^8} - \text{etc.})$

Coroll. 1.

515. Si igitur eadem ellipsis tum secundum directio-
nem axis EA, tum secundum directionem axis DB in
aqua moueatur; erit resistentia in priori casu $= 2bv(1 -$
 $\frac{a^2}{3bb} + \frac{a^2(aa-bb)}{5b^4} - \frac{a^2(a^2-b^2)^2}{7b^6} + \text{etc.})$, resistentia vero in poste-
riore $= cav(1 - \frac{bb}{3aa} - \frac{bb(aa-bb)}{5a^4} - \frac{bb(aa-bb)^2}{7a^6} - \text{etc.})$.

Coroll. 2.

516. Resistentia ergo ellipsis secundum axem maio-
rem EA progradientis se habet ad resistentiam eiusdem
ellipsis

ellipsis secundum axem minorem DB eadem celeritate
promotae vt $b - \frac{a^2}{3b} + \frac{a^2(a^2-b^2)}{5b^3}$ — etc. ad $a - \frac{bb}{3a} - \frac{bb(aa-bb)}{5a^3}$ — etc.
vbi a est semiaxis maior, b vero semiaxis minor.

Coroll. 3.

517. Si ergo differentia axium sit valde parua puta $a = b + d$ denotante d quantitatem vehementer parvam, erit resistentia semissis ellipsis BAD ad resistentiam semissis ABE vt $\frac{2b}{3} - \frac{4d}{15} + \frac{2dd}{21b}$, ad $\frac{2b}{3} + \frac{14d}{15} + \frac{2dd}{21b}$ hoc est vt 1 ad $1 + \frac{9d}{5b} + \frac{18dd}{25bb}$; quae congruit maxime cum hac ratione 1 ad $(1 + \frac{d}{b})^{\frac{9}{2}}$ seu $b^{\frac{9}{2}} : a^{\frac{9}{2}}$.

Coroll. 4.

518. Vera autem ratio, quam resistentia semissis BAD tenet ad resistentiam semissis ABE est vt $2a^2b^2 : A$ tang: $\frac{\sqrt{(aa-bb)}}{b} = 2b^3\sqrt{(aa-bb)}$ ad $2a^3\sqrt{(aa-bb)} - a^2b^2 l \frac{a+\sqrt{(aa-bb)}}{a-\sqrt{(aa-bb)}}$ quae igitur ratio, siquidem b ab a non multum discrepet, proxime accedet ad hanc $b^{\frac{9}{2}} : a^{\frac{9}{2}}$.

Exemplum 5.

Tab. XXIII. fig. 5. 519. Sit figura aquae in directione CA innata composita ex duobus segmentis circularibus aequalibus ABE et ADE, erit positis $AC = a$ $BC = CD = b$, radius circuli, cuius segmenta sunt sumta $= \frac{aa+bb}{2b}$. Quare positis $AP = x$, $PM = PN = y$ habebitur $x = a - \sqrt{(a^2 - \frac{(a^2-b^2)}{b}y - yy)}$ atque $dx = \frac{(aa-bb)dy + 2bydy}{2\sqrt{(a^2b^2 - (a^2-b^2)by - bbyy)}}$; vnde erit $ds^2 = \frac{(a^2+b^2)^2 dy^2}{4a^2b^2 - 4(a^2-b^2)by - bbyy}$. Quamobrem obtinebitur $\frac{dy^3}{ds^2} = \frac{4a^2b^2 dy - 4(a^2-b^2)by dy - bbyy dy}{(a^2+b^2)^2}$ hincque

hincque $\int \frac{dy^3}{ds^2} = \frac{4a^2b^2y - 2(a^2 - b^2)byy - \frac{4}{3}bby^3}{(a^2 + b^2)^2}$; quae expressio ducta in zv dabit resistentiam, quam portio MAN patitur. Quocirca si ponatur $y = b$ proueniet resistentia, quam integra pars anterior BAD sufferet $= \frac{4b^3v(3a^2 + b^2)}{3(z^2 + b^2)^2}$. Resistentia autem, quam sentiet eadem figura, si in directione CB eadem celeritate moueatur, erit ex exemplo 3. $= \frac{2av(3a^4 + 2a^2b^2 + 3b^4)}{3(a^2 + b^2)^2}$.

Coroll. I.

520. Resistentia quam patitur recta BD in directione CA mota, est $= 2bv = \frac{6bv(a^2 + b^2)^2}{3(a^2 + b^2)^2}$; vnde erit resistentia figurae BAD in directione CA motae ad resistentiam rectae BD in eadem directione motae vt $6aabb + 2b^4$ ad $3a^4 + 6aabb + 3b^4$ vnde resistentia rectae ED multo maior est quam resistentia figurae BAD.

Coroll. 2.

521. Resistentia autem, quam patietur figura ABED mota secundum directionem CA se habebit ad resistentiam eiusdem figurae motae eadem celeritate in directione DB vt $6a^2b^3 + 2b^5$ ad $3a^5 - 2a^3b^2 + 3ab^4$; si ergo $a > b$ resistentia prior semper est minor quam posterior.

Scholion.

522. His consideratis satis intelligitur nullam dari figuram finitam, quae minimam patiatur resistentiam inter omnes alias iisdem terminis contentas. Quaecunque

G g

enim

enim assignetur figura minimam patiens resistentiam, statim alia exhiberi posset, quae minorem resistentiam sentiret, tautum datam curuam vel eius tantum portionem versus eam regionem in quam fit motus elongando. Hanc obrem nequidem quaestio foret instar ptoblematis propoenere inueniendam figuram planam, quae in aqua horizontaliter promota minimam sentiret resistentiam; ipsa enim solutio nullum dari minimum in finitis declararet. Quo autem appareat, quaenam figurae finitae reliquis ratione resistentiae sint praferenda ad alias conditiones simul est attendendum, quibus curua quaesita cogatur esse finita. Eiusmodi autem quaestiones formari possunt, vt vel inter omnes figuras eandem aream habentes, vel inter omnes eadem perimetro cinctas ea determinetur, quae secundum datam directionem in aqua mota minimam patiatur resistentiam. Ad soluendas vero istius modi quaestiones conueniet lemma sequens praemittere, quo methodus omnia huius generis problemata soluendi continet.

LEMMA.

523. *Inuenire curuam, quae maximi minimue proprietate quapiam gaudeat, vel inter omnes omnino curuas, vel inter eas tantum, quae una quadam siue pluribus proprietatibus aequaliter sint praeditae.*

Solutio.

Tam ea proprietas, quae in curua quaesita maxima minimaue esse debet, quam eae proprietates, quae in curuas, e quibus electio est facienda, formulis integralibus indefinitis exprimentur; ex iisque formulis nullo discrimine habitu, quaenam proprietatem maximam min-

mam.

mamue contineat, aut proprietates communes, natura curvae quae sitae sequenti modo definietur. Singulae formulae integrales propositae ad ordinatas orthogonales x et y reducantur, vt in illis aliae quantitates non insint praeter x et y , cum ipsorum differentialibus tam primi quam altiorum graduum. Posito autem dx constante fiat $dy = pdx$; $dp = qdx$; $dq = rdx$; etc. quibus substitutionibus quaeque formula proposita integralis reducetur ad huiusmodi formam, $\int Z dx$, in qua Z erit quantitas composita ex finitis quantitatibus x, y, p, q, r , etc. Quare si ista quantitas Z differentietur, eius differentiale talem habebit formam, vt sit $dZ = Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + \text{etc.}$ Ex hoc differentiali formetur sequens quantitas $V = N - \frac{dP}{dx} + \frac{dQ}{dx^2} - \frac{dR}{dx^3} + \text{etc.}$ atque eiusmodi valores V elicantur ex singulis formulis integralibus propositis, quae vel maximum minimum esse, vel omnibus curuis ex quibus quaesita est definienda, communes esse debent. Hic denique singuli valores V inuenti multiplicentur per constantes quantitates quascunque respectiue, eorumque productorum summa ponatur $= 0$, quae aequatio naturam curvae quaesitae exprimet. Hoc igitur facto restituantur loco p, q, r , etc. assumti valores scilicet $p = \frac{dy}{dx}$; $q = \frac{d^2y}{dx^2}$; $r = \frac{d^3y}{dx^3}$ etc. vt obtineatur aequatio pro curua quaesita solas binas variabiles x et y continens cum suis differentialibus, in qua sit dx constans Q. E. I.

Coroll. I.

524. Si igitur area curuae $\int y dx$ vel maxima minimaue esse debeat, vel omnes curuae, ex quibus quaesita

sita est definienda eiusdem areae ponuntur, erit $Z = y$, et $dZ = dy$, vnde formulae $\int y dx$ valor ipsi V respondens erit $= 1$.

Coroll. 2.

525. Si vel curua maximaue minimae longitudinis desideretur, vel omnes curuae, ex quibus quaesita debet inueniri eiusdem longitudinis ponantur, exprimetur ista proprietas hac formula $\int V(dx^2 + dy^2)$ quae ope substitutionis reducitur ad hanc $\int dx V(1 + pp)$ erit ergo $Z = V(1 + pp)$ et $dZ = \frac{pdःp}{\sqrt{1+pp}}$; vnde erit $N = 0$, $P = \frac{p}{\sqrt{1+pp}}$; $Q = 0$, etc. ideoque valor ipsius V formulae $\int dx V(1 + pp)$ respondens erit $\frac{-dp}{(1+pp)^{\frac{3}{2}}dx}$.

Coroll. 3.

526. Si eiusmodi curua quaeratur, quae aquae horizontaliter innatans secundum directionem axis, in quo abscissae x capiuntur, minimam pati debeat resistentiam, tum ista formula $\int \frac{dy^2}{ds^2}$ minimam esse oportebit, haec vero formula ob $dy = pdx$, et $ds^2 = dx^2(1 + pp)$ abit in hanc $\int \frac{p^2 dx}{1+pp}$. Cum igitur sit $Z = \frac{p^2}{1+pp}$ erit $N = 0$, $P = \frac{3pp + p^4}{(1+pp)^2}$ atque valor ipsius V respondens erit $= -\frac{dp}{dx}$.

Coroll. 4.

527. Si igitur inter omnes omnino curuas ea desideratur, quae maximam minimamue resistentiam patiatur, vnicum habebitur formula $\int \frac{dy^2}{ds^2}$, cuius propterea valor ipsius V respondens debet esse $= 0$. Habebitur ergo $dP = 0$, et $P =$

et $P = \frac{3pp + p^4}{(1+pp)^2} = m$ qua aequatione natura lineae quae sitae exprimetur.

Coroll. 5.

528. Cum igitur ex hac aequatione fiat p constans, sit $p=k$ erit $dy=kdx$; et $y=kx+c$ vnde fiet $k=\frac{y-c}{x}=p$. Qui valor in aequatione inuenta substitutus dabit aequationem algebraicam inter x et y hanc $(y-c)^4 + 3xx(y-c)^2 = m(x^2 + (y^2 - c^2))^2$, quae quidem est pro linea recta seu pluribus rectis connexis.

Coroll. 6.

529. Quo posito $x=0$ fiat simul $y=0$, debebit esse vel $c=0$ vel $m=1$. At si sit $m=1$ fiet $p=1$ et $y=x$. sin autem ponatur $c=0$ habebitur $y^4 + 3x^2y^2 = m(x^2 + y^2)^2$, hincque $y = \frac{\pm x\sqrt{2m}}{\sqrt{(3-2m) \pm \sqrt{(9-8m)}}}$, quae aequatio quatuor lineas rectas complectitur.

Scholion.

530. Lemma hoc latissime patet, cum non solum iis problematis, quibus ex omnibus omnino curuis vna, quae maximi minimiue proprietate quapiam gaudeat, desideratur, resoluendis inferuiat; sed etiam ad ea problema sit accommodatum, quibus non ex omnibus curuis possilibus, sed ex iis tantum, quae vna pluribusue quibuscumque proprietatibus aequaliter sint praeditae vna maximi minimiue proprietate gaudens desideratut. Multo amplior igitur extat huius lemmatis usus, quam problematis Isoperimetrici, prout id quidem ad huc est tractatum, quo methodus traditur ex omnibus curuis vel eius-

dem longitudinis vel aliam quandam proprietatem aequaliter possidentibus eam definiendi, quae aliqua maximae minimae proprietate gaudeat. Nam praeterquam quod methodus haec usitata unicam tantum spectat proprietatem, quae in omnes curuas competit, ea quoque ratione ipsarum formularum integralium quae vel maximaes minimae vel omnibus curuis communes esse debent, ingenti restrictioni est obnoxia; cessat enim eius usus, statim atque in alteram siue in utramque formulam integralem differentia secundi altiorisue cuiusdam gradus ingrediuntur, dum methodus hoc lemmate tradita ad cuiusvis gradus differentialia extenditur. At si ipse curuae arcus vel aliae formulae integrales in ipsa quantitate Z contineantur, lemma allatum nullum amplius praestat usum, sed cum alia methodo coniungi debet, quam, quia eius usus in sequentibus non occurrit, hic praetermisimus.

PROPOSITIO 53.

Problema.

531. *Inter omnes curuas AM cum axe AP et applicata PM eandem aream comprehendentes inuenire eam Tab. XXIII. AM, quae circa axem AP utrinque disposita formet figuram AMN in aqua minimam maximamque patientem resistentiam, si quidem in directione diametri PA progrediatur.*
fig. 1.

Solutio.

Positis abscissa AP = x , applicata PM = y , quaestio huc redit, ut inter omnes curuas, in quibus $\int y dx$ eundem obtinet valorem, ea determinetur in qua $\int \frac{y^2}{x} dx$ seu

seu $\int \frac{p^3 dx}{1+pp}$ posito $dy = pdx$, sit maximum vel minimum. Priori igitur formulae $\int y dx$ respondet hic valor $V = 1$; posteriori vero $\int \frac{p^3 dx}{1+pp}$ est $V = -\frac{dP}{dx}$ existente $P = \frac{3pp+p^4}{(1+pp)^2}$ et $\int P dp = \frac{p^3}{1+pp}$. Pro curua ergo quae sita obtinebitur ista aequatio $dP = \frac{dx}{a}$ atque $P = \frac{x+b}{a} = \frac{3pp+p^4}{(1+pp)^2}$. At ex eadem aequatione differentiali per p multiplicata $p dP = \frac{pdx}{a} = \frac{dy}{a}$ oritur integrando $Pp - \frac{p^3}{1+pp} = \frac{y+c}{a} = \frac{2p^3}{(1+pp)^2}$, vnde fiet $x = \frac{3app+ap^4}{(1+pp)^2} - b$ et $y = \frac{2ap^3}{(1+pp)^2} - c$ ex quibus formulis curua quae sita non dificulter construitur. Erit autem area $\int y dx = \frac{a^2 P^2 p}{2} - \frac{a^2 P p^3}{1+pp} + \frac{a^2 p^5}{2(1+pp)^2} - cx + 2a^2 \int \frac{p^4 dp}{(1+pp)^4}$
 $= \frac{2a^2 p^5}{(1+pp)^4} + 2a^2 \int \frac{p^4 dp}{(1+pp)^4} - cx$; resistentia vero est seu $\int \frac{dy^3}{ds^2} = \frac{aPp^3}{1+pp} - a \int P^2 dp = \frac{2ap^5}{(1+pp)^4} - 4a \int \frac{p^4 dp}{(1+pp)^4}$; His autem aequationibus tam ea curua, quae maximam, quam quae minimam patitur resistentiam continetur. Q. E. I.

Coroll. 1.

532. Si ponatur $b=0$ et $c=0$, curua manebit eadem; aliud enim tantum axis priori parallelus accipitur, aliudque initium abscissarum. Pro hoc itaque axi si sumatur abscissa $x = \frac{3app+ap^4}{(1+pp)^2}$, erit applicata $y = \frac{2ap^3}{(1+pp)^2}$.

Coroll. 2.

533. Si ergo sumatur $p=0$, tum fiet tam $x=0$ quam $y=0$; in initio igitur abscissarum incidet curua in axem, atque ob $\frac{dy}{dx}=0$, curua hoc loco ab axe tangetur.